

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

17 iunie 2014

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în componența:

Președinte – Nicolae Gordilă,

judecători – Ion Guzun, Constantin Alerguș, Liliana Catan, Iurie Diaconu,

judecând, fără citarea părților, recursul ordinar declarat împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2013 de inculpatul

Cojocari Ion Gheorghe, născut la 30.01.1987, originar și domiciliat mun. Chișinău, str.Bulgară, 31, ap.6A.

Termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță:* 06.03.2013 – 27.06.2013

2. *Instanța de apel:* 19.07.2013 – 21.11.2013

3. *Instanța de recurs:* 18.03.2014 – 17.06.2014.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 27 iunie 2013, Cojocari I. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 217 alin. (2) Cod penal la 9 (nouă) luni închisoare.

În temeiul art.90 Cod penal s-a dispus suspendarea condiționată a pedepsei pe un termen de probă de 1 (un) an.

Măsura preventivă aplicată lui Cojocari I., obligarea de a nu părăsi localitatea, fiind menținută pînă la intrarea sentinței în vigoare.

Pedeapsa aplicată lui Cojocari I., prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 06.06.2013 în baza art. 186 alin. (2) lit. b), c), d) Cod penal, muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 160 ore, s-a dispus executarea de sine stătător.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că, inculpatul Cojocari I. într-o perioadă de timp anterioară datei de 29.01.2013, în circumstanțe nestabilite de către organul de urmărire penală, cunoscînd că circulația substanțelor narcotice este interzisă, acționînd cu intenție directă a intrat în posesia substanțelor narcotice pe care le păstra asupra sa în scop de consum personal.

La 29.01.2013, în jurul orelor 16:25, aflîndu-se la intersecția str. Ismail cu str. 31 August 1989, mun. Chișinău, și avînd un comportament neadecvat, prezentînd semne de ebrietate narcotică, a fost stopat de către colaboratorii de poliție pentru

verificare, după care a fost condus în incinta Comisariatului de poliție sect. Centru mun. Chișinău, amplasat pe str. Bulgară nr.40 mun. Chișinău, unde în biroul de serviciu nr.512 a fost supus percheziției corporale. În rezultatul căreia în buzunarul drept al scurtei cu care era îmbrăcat Cojocari I. au fost depistate și ridicate 2 pachetele împăturite, în care se afla masă de proveniență vegetală uscată și fărâmițată de culoare verde, care au fost împachetate și sigilate într-un plic de către colaboratorii de poliție și expediat spre examinare experților.

Conform raportului de expertiză nr.35 din 31.01.2013, s-a stabilit că masa vegetală uscată, mărunțită de culoare verde, cu miros asemănător plantelor de cânepă în pachetelul din hârtie cu masa de 3,88 gr. și în pachetelul din foaie de staniol de culoare argintie cu masa de 0,79 gr., reprezintă marihuană - substanță narcotică, în stare uscată, cu masa totală de 4,67 gr., care conform Hotărârii Guvernului R. Moldova nr.79 din 23.01.2006 privind aprobarea listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în traficul ilicit, precum și cantitățile acestora, se atribuie la categoria cantităților mari.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura sectorului Centru, mun. Chișinău, Cherpec M., solicitând casarea acesteia, rejudicarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Cojocari I. să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art.217 alin.(3) lit.c) Cod penal la 3 (trei) ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 3 (trei) ani.

În temeiul art.90 Cod penal să fie suspendată condiționat executarea pedepsei stabilite inculpatului pe un termen de probă de 2 (doi) ani, cu privarea de dreptul de a conduce anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 3 (trei) ani.

În motivarea apelului a invocat că, instanța de fond neîntemeiat a recalificat acțiunile inculpatului Cojocari I. în baza art.217 alin.(2) Cod penal, deoarece probele acumulate de organul de urmărire penală și cercetate în cadrul ședinței de judecată, dovedesc incontestabil că în acțiunile inculpatului sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art.217 alin.(3) lit.c) Cod penal.

Mai mult ca atât, însuși inculpatul a declarat că, în momentul reținerii de către colaboratorii de poliție se afla în stare de ebrietate narcotică.

Totodată, consideră că, a fost aplicată o pedeapsă prea blândă, deoarece nu s-a ținut cont de faptul că, stabilirea termenului de probă de un an reprezintă un termen restrâns, în care condamnatul s-ar conforma obligațiilor prestabilite, fără a săvârși noi infracțiuni, ca după expirarea acestuia să-și continue activitatea infracțională. Astfel, în cazul dat scopul pedepsei penale de corectare și reeducare a persoanelor condamnate nu și-ar produce efectele scontate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2013, a fost admis apelul declarat de procuror, casată parțial sentința Judecătorei Centru, mun. Chișinău din 27.06.2013, doar în partea stabilirii pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, prin care lui Cojocari I. recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.217 alin.(2) Cod penal i-a

fost aplicată o pedeapsă de 6 (șase) luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis.

În baza art.85 Cod penal, pentru cumul de sentințe, s-a adăugat în întregime la pedeapsa aplicată prin noua sentință, partea neexecutată a pedepsei stabilite prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 06.06.2013, stabilindu-i pedeapsa definitivă de 6 (șase) luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip închis, și 160 (una sută șazeci) ore muncă neremunerată în folosul comunității, pedeapsa ce va fi executată de sine stătător, în baza art.87 alin.(2) Cod penal.

Termenul executării pedepsei se va calcula din momentul reținerii lui Cojocari I..
In rest sentința s-a menținut fără modificări.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că, argumentele invocate de apelant în apelul său au fost obiect de studiu la cercetarea judecătorească în instanța de fond, care corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, obiectiv a analizat cumulul de probe prin prisma art.101 CPP, just concluzionând vinovăția inculpatului Cojocari I. în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 217 alin.(2) Cod penal.

Instanța a menționat că, în conformitate cu prevederile hotărârii Guvernului R. Moldova nr.106 din 27.01.2006 privind aprobarea Listei substanțelor narcotice, psihotrope și a plantelor care conțin astfel de substanțe depistate în trafic ilicit, precum și cantitățile acestora și hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr.2 din 26.12.2011 „Cu privire la aplicarea judiciară de aplicare a legislației penale ce reglementează circulația substanțelor narcotice, psihotrope sau a analoagelor lor și a precursorilor”, acțiunile inculpatului Cojocari I. cad sub incidența prevederilor art.217 alin.(2) Cod penal și nicidecum sub incidența art.217 alin.(3) lit.c) Cod penal.

Or, acuzarea, atât în cadrul urmăririi penale, cât și în ședința judiciară nu a anexat nici o probă ce ar confirma că inculpatul a păstrat substanțele narcotice în scopul utilizării lor a căror circulație în scopuri medicinale este interzisă.

La aprecierea măsurii și mărimii de pedeapsă, instanța de apel a considerat că, totalitatea de circumstanțe atenuante invocate de către prima instanță în cazul dat ar duce la aplicarea unei pedepse mai blânde, prevăzute de sancțiunea art. 217 alin.(2) Cod penal, dar nu și posibilitatea aplicării unei pedepse mai blânde conform art.90 Cod penal, deoarece totalitatea de circumstanțe atenuante nu sunt destule pentru a suspenda condiționat executarea pedepsei cu acordarea unui termen de probă.

Pentru ca pedeapsa penală să-și atingă scopul de corectare și reeducare a inculpatului, și pentru a nu admite pe viitor săvârșirea a astfel de infracțiuni, oportun ar fi aplicarea unei pedepse reale cu închisoare, care ar asigura conștientizarea de către Cojocari I. a celor săvârșite cu adoptarea unor concluzii corecte ce țin de comportamentul în societate.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de inculpatul Cojocari Ion, care solicită casarea acesteia, cu menținerea hotărârii primei instanțe, invocând art.427 alin.(1) pct.10) CPP - „s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Consideră că, instanța de apel greșit a ajuns la concluzia că nu poate fi aplicate în privința sa prevederile art.90 Cod penal, deoarece din materialele dosarului rezultă că,

pe parcursul urmăririi penale și în cadrul judecării cauzei au fost stabilite un șir de circumstanțe atenuante, pe când circumstanțe agravante nu au fost stabilite.

7. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.1¹) CPP, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat de către inculpatul Cojocari I., solicitând respingerea acestuia ca inadmisibil, deoarece instanța de apel corect a exclus art.90 CP, ținând cont de prevederile art.61, 75,76 CP, și faptul că, anterior, fiind condamnat la 160 ore muncă neremunerată în folosul comunității, nu a executat această pedeapsă. Consideră că, pedeapsa a fost numită în limita sancțiunii articolului.

8. Judecând recursul în raport cu materialele cauzei, Colegiul lărgit concluzionează că, acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) CPP, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, atunci când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct.2) lit. c) CPP, judecând recursul instanța este în drept să admită recursul, cu casarea totală sau parțială a hotărârii atacate și să rejudece cauza, cu pronunțarea unei noi hotărâri, dacă nu se agravează situația condamnatului.

Or, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, dar va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărârea judecătorească definitivă.

Din materialele cauzei, Colegiul lărgit constată că, instanțele inferioare corect au apreciat probele prin prisma art.101 CPP, fiind calificate corect acțiunile inculpatului Cojocari Ion în baza art.217 alin.(2) Cod penal, însă la stabilirea pedepsei nu au ținut cont de prevederile art.7,61,75,76 CP, iar aceasta s-a soldat cu numirea pedepsei neechitabile.

Recurentul invocă acest fapt în recursul său, și anume, temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.10) CPP - „*s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale*.”

Colegiul menționează că, potrivit prevederilor art.75 CP, prin *criterii generale de individualizare a pedepsei* se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Pedeapsa aplicată infractorului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art.61 CP, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Categoria și termenul (limita) de pedeapsă ce urmează a fi stabilit este în dependență de circumstanțele atenuante și agravante, prevăzute de art.76 – 77 CP, precum și, efectele acestora prevăzute în art.78 CP.

Limitele termenelor de pedeapsă, prevăzute în partea specială, sînt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii săvîrșite. Gravitatea acesteia constă în modul și mijloacele de săvîrșire a faptei, de scopul urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce.

În speța data, inculpatul a săvîrșit infracțiunea la data de 29.01.2013 și condamnat în baza art.217 alin.(2) Cod penal la pedeapsă sub formă de închisoare, iar anterior, la 06.06.2013 a fost condamnat în baza art.186 alin.(2) lit.b),c),d) Cod penal la 160 ore muncă neremunerată.

În atare situație, Colegiul lărgit consideră oportun de-a aplica prevederile art.84 alin.(1) CP, care statuează că, în cazul în care persoana este declarată vinovată de săvîrșirea a două sau mai multor infracțiuni ușoare și/sau mai puțin grave, pedeapsa definitivă poate fi stabilită și prin absorbirea pedepsei mai ușoare de pedeapsa mai aspră.

Or, pedeapsa se stabilește și în cazul în care, după pronunțarea sentinței, se constată că persoana condamnată este vinovată și de comiterea unei alte infracțiuni săvîrșite înainte de pronunțarea sentinței în prima cauză.

Colegiul menționează că, sistemul de pedepse fixat în art.62 CP începe cu cea mai blîndă - amendă și se termină cu cea mai aspră - detențiunea pe viață și dacă munca neremunerată e situată la lit.d) din acest articol, apoi închisoarea e situată pe locul 5 la litera f) și este, deci, mai severă, deoarece compararea pedepselor după rigurozitate se face prin aprecierea locului lor în conținutul articolului menționat.

Totodată, Colegiul ajunge la concluzia instanței de fond, și anume, că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită real, și a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei, luînd în considerație infracțiunea săvîrșită, de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, care a recunoscut parțial vinovăția, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru.

Potrivit prevederilor art.90 CP, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvîrșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvîrșite din imprudență, instanța de judecată, ținînd cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicînd numai de cît în hotărîre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și termenul de probă. În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvîrși o nouă infracțiune și, prin comportare exemplară și muncă cinstită, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

Or, instituția suspendării condiționate a pedepsei nu trebuie privită ca un avantaj acordat de lege infractorilor, ci trebuie apreciată ca un mijloc preventiv de apărare socială care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă.

Colegiul menționează faptul că, suspendarea condiționată a executării pedepsei nu poate fi dispusă în cazul săvîrșirii infracțiunilor deosebit de grave și excepțional de grave, precum și în cazul recidivei (alin.4 al art.90 CP).

Potrivit art.16 CP infracțiunea săvârșită de inculpatul Cojocari Ion se califică ca infracțiune ușoară pentru care legea penală prevede pedeapsa maximă cu închisoare pe un termen de pînă la 2 ani inclusiv.

În atare situație, este posibilă aplicarea prevederilor art.90 CP, concluzia la care corect a ajuns instanța de fond.

Din considerentele expuse, Colegiul lărgit conchide că, recursul declarat de inculpatul Cojocari Ion urmează a fi admis, casată total hotărîrea atacată și parțial sentința instanței de fond, în partea numirii pedepsei, cu stabilirea pedepsei conform prevederilor art.84 alin.(1), (4) și cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, deoarece îndeplinește condițiile prevăzute de art.90 Cod penal.

9. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit.c) CPP, Colegiul lărgit,

D E C I D E:

Admite recursul ordinar declarat de inculpatul Cojocari Ion Gheorghe, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 noiembrie 2013 și parțial sentința Judecătoriei Centru, mun. Chișinău din 27 iunie 2013, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărîre, după cum urmează:

Cojocari Ion Gheorghe se consideră condamnat în baza art.217 alin.(2) CP la 9 (nouă) luni închisoare.

Conform art.84 alin.(1), (4) Cod penal, prin absorbirea pedepsei stabilite prin sentința Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 06.06.2013, de pedeapsa aplicată, i se stabilește lui Cojocari Ion Gheorghe pedeapsa definitivă de 9 (nouă) luni închisoare.

Conform art.90 Cod penal se dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă de 1 (un) an.

În rest celelalte dispoziții se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la 08 iulie 2014.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Ion Guzun

Constantin Alerguș

Liliana Catan

Iurie Diaconu